

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetés díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be. Helyben előfizethető: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordai szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetés díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyilttér sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.
hét óra 7 „ „ „
félévre 6 „ „ „
évnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“
szerkesztősége.

Erdélyi teendők.

a tagosítás és birtokrendezési törvények- és rendeleteket illetőleg.

II.

Czikkeink jelidézetei tanúsítják, hogy Európa mélyen gondolkozó férfiai földművelő osztály erőteljes és képes voltában gyökerestül az államok valódi és biztos fennállását.

Mindnyájan tudjuk, hogy a földművelő munkás következőleg tehetőséges, s így a mindennapi szükségekkel nem éppen küzdő nép nyugodt és a jog teréről el nem térő szokott lenni. Páris többsége nem földműves, s ime mit eredményezett a fényűzés és földéhez nem kötött proletarizmus.

Elődeink 1848-ig mindent elkövettek, hogy saját nemzeti földük és birtokuk elaprósítható, végkép elpusztítható, elidegeníthető ne lehessen; ennek eredménye az lón, hogy a midőn 1770-ben, 1819—20-ban és utóljára 1848-ban a földosztások kisebb és nagyobb mértékben országgrésznünkben alkalmaztattak: volt miről lemondani, volt mit az addig nem földtulajdonos népnek tulajdonul, a hazaszeretett zálogául odaadni.

Őseink s általában nemzetünk birtokos osztálya, és a testületek 1848-ig — százanként látjuk példáját minden faluban, — csak hogy birtoktalan proletarius nép ne legyen, nemesi szabad fekvőik egy részét is kioszták a birtoktalan néprésznek, hol időleges hol örök birtokul, mely tények mind bizonyító jelei annak, hogy őseink és nemzetünk a földbirtok használatában, összetartásában és minden honpolgár földbirtokos létében s maradékról maradákra hagyásában véle rejteni főfenntartó alapokat a hazaszeretettnek és haza felvirágzásának.

Az 1848 utáni különböző kormányok mai napig a földbirtok összetartásában és megmentésében, szóval úgy mint papíron eszméket hintettek el; hanem mind e mellett az absolutistikus időszak nem mulatta el 1853 május 29-én az ősiségi nyílt parancsot és 1853. szeptember 1-ső napján kezdőleg az osztrák polgári törvénykönyv eszméi szerinti törvényes és végrendeleti örökösödést nyakunkra tolni, melyeket az idő szüksége és a kor szomorú példái mellett is — kormányunk mai napig sem mert szelidíteni, mert sem magában, sem erejében, sem körükből választott hivatalnokaiiban nem bizott.

A választott képviselők nagy része nem értett a dologhoz, nem mert opponálni stb. s már már a nemzet rendeltetésével és ősi szokásaival ellenkezőleg, a birtokok, a nemzet e fenntartó és őrző védtalaj törvényes és vég-

rendeleti örökösödések után ez országgrész ezred éven keresztül a nép vérebe áment törvényei ellenére, idegen és soha e nemzethez valódi nem tartozott részesek birtokába és tulajdonába vala átsikamlandó.

Az idő, a kényszerűség s a később ki fejlődött viszonyok türethők tették a veszteségeket.

Az absolutistikus kormány azt a mi a fennebb említett és az európai mivelődési igények cége alatt, a népek őstörvényei és szokásaival ellenkezőleg elvett és elmállott fekvő birtokból fennmarada, a tulajdonosok és hozzátartozók tulajdonképpen használatában megőrizni, megtartani óhajtotta. Szabályokat és rendeleteket adott ki, melyek a birtok megtarthatóságát könnyítsék s könnyebb használhatóságát biztosítsák.

1865 után saját kormányunk is több nemű intézkedéseket hozott a megmaradott és az absolutismus időszakát szerencsésen keresztül uszott fekvőbirtok megmentése, tisztázása és abban való könnyebb gazdálkodhatóság végett; hanem miután azok, kik kormányunk közelében kevesen állanak, a mint a rendeletek és törvények eléggé szomorú példái mutatják, ha ősmerték is egyes vidékek és községek birtokviszonyait, ha tudták is főbb, egyes törvényeinket, de nem ősmerték általánosságban a haza minden községei és birtokosainak birtokviszonyait, nem részletes és időkoronként úgy 1848-ig, valamint azután 1865-ig, a különböző kormányok által éppen a birtokosok és fekvő birtok érdekében kiadott törvényeket, rendeleteket és szabályokat. Egy részük — s fájdalom — ép a magát a magasabb kegyekbe s ennél fogva befolyásba behelyezni tudó engedelmesebb főbb hivatalnokaink, mind birtoktalanok, mind megyei birtokviszonyainkkal ismeretlenek, a Sentsz, Grimm, bécsi burocrata-jogiskola támaszai valának. Erős, törvényen és gyakorlaton alapuló felfejtéseket, előterjesztéseket, a különböző országokból reánk becsempészett és erőszakolt ideákkal szemben szilárd akaratot, erős elhatározást nem tudtak tanúsítani; hiányzott a tudományos és gyakorlati meggyőződés, s következőleg a hatalom egyes férfiak bárhol, csak itt nem alkalmazható doctrináikkal szemben gyakorlati szabályokat, élettudományt nem tudtak kifejteni. Nem állott s nem áll érdekében erős magyar, ős nemzeti birtokos osztályt fenntartani, mert hisz ezek ha kiépülnek a 20-as évek kinszenvedéseit, ha módjuk javul ivadékaikat neveltethetni, — bátrak lesznek saját hazájuk, királyuk és nemzetük védelmét, szolgálatát, s jólléte védelmét maguknak követelni, az ország érdekével ellenkező intézkedések terjesztői, ápolói meg az ősnépek fiait leszorításával új aristocraticus családokat alkotott, minden egyéb, csak nem demokrat családokat, csalányokban állítani ki a világ színe elébe.

E tény eredményezé, hogy a reánk alkalmazott új doctrinák szabályai az erdélyi földbirtokos osztályt nemcsak pénzétől és ez által földet mivelő erejétől fosztá meg, hanem egy rövid tized alatt fekvője nagyobb részéből is kivetkőzteté; mert a gyakorlattal szerelhető általános ismeret és tudomány hiányzik a szabályok modern teremőinél.

De lássuk ez okokat közelebbről:

Az 1854. június 21-ki 162. számú urbéri nyiltparancs 59. §-a rendeli a következőket: „Az urbéri törvényszék a tagosítást csak azon esetben fogja megengedni, ha abba vagy minden érdekelt beleegyeztek, vagy pedig,

ha a tagosítást kérő földesurak avagy jobbágyok földbirtoka, a határ okterületének legalább is kétharmad részét foglalja magában.“

Németül e §. szavai a következők:

„Das Urbarial-Gericht wird die Commassation nur dann bewilligen, wenn entweder alle Betheiligte damit einverstanden sind, oder wenn der Grundbesitz derjenigen Grundherren oder Unterthanen, welche die Commassation verlangen, wenigstens Zweidrittheile des Flächenmasses der Gemarkungen umfasst.“

Ugyan a fennebbi szavakat idézi és ujtja meg a később 1858. jun. 27-én, az urbéri törvényszék belszerkezete és perek folytatása körül kiadott igazságügyminiszteri rendelet 158. §-a e szavakban: „vagy hogy azoknak birtoka, kik a birtokszabályozást kívánják, a határ területének legalább is kétharmadát teszi.“ Németül: „Oder der Grundbesitz Derjenigen, welche die Besitzregulierung verlangen wenigstens zwei Drittheile des Flächenmasses der Gemarkung umfasse.“

Ezen §-ok rendelik tehát, — köznyelvel élve azt, miszerint azon földesurak vagy jobbágyok, a kik tagosítani akarnak, azon határnak, melyen a tagosítást keresztül vinni szándékoznak, legalább kétharmadát tulajdonijoggal bírják.

Az 1859 és 60-dik években többszörös miniszteri rendeletek és ezek alapján az egyházak és közalapítványok előljáráóságainak szoros utasítások adtak ki azon érdekekben, hogy, mindazon községekben, a hol a tagosítás keresztülvitele szándékoltatik, a községi árvaalapítvány és egyházi fekvők a tagosítást kívánók fekvőikhez soroztassanak.

Az erdélyi birtokosokra nézt sok részben tiszteletteljes emléket kiérdemelt Schwarzenberg herceg kormányzósága alatt a különböző járáások és vidékek főnökei vetekedtek mentől esélyesebb és számosabb tagosítások keresztülvitelében. Tudok akárhány példát arra, hogy a katonai kormányzó dicsőre oklevelekkel buzdítá a közigazgatási főnököket, tudok esetet, hogy az urbéri törvényszék és főtörvényszék elnökei örömmel mentek ki tárgyalásokra s befolyással voltak a tagosítások többszörözésére esélyes és szakavatott magyarázataikkal; mig jelenleg ezt Isten tudja, hányadrendű ügynek tekintve, a minden rendű birtokosokra nézve életkérdést képező birtokszabályozásokra, tagosításokra, közvetlen semmi befolyás nem gyakoroltatik, s közvetve is a csak imitt-amott ritkán létező szakavatott bírókegyelmétől függ az ország jóllétét egyedül feltételező és biztosan fenntartó törvényes intézkedés.

A fennebbi törvényes alapon a kormányok és nemzetgazdászok által a jelenkor szükségei közt mellőzhetlennek tartott tagosítást kívánók birtoka közt különbség nem tétetett; a földesurak vagy volt jobbágyok azon csoportulata, mely a tagosítást keresztülvinni akará, felszámítá a tagosítandó határon található tényleges birtokát, erdőt, szőlőt, belső telkeket stb. egyszóval: mind azt, a mi a tagosítandó határ összes területén bira.

A törvény vagyis szabályok ezen böles rendelkezése alapul a kor kívánalmán, mert az eddigi százados gyakorlatok szerint elmúlt annak ideje, hogy a községekben lakó, aligha

nem negyed rész birtoktalan lakosok nemcsak csordamarháikkal a mások birtokát étessek, vagy pedig egy-két barázda földdel, ludserg módjára, a tekintélyesebbeket lelármázzák; alapul a kor kívánalmán, miszerint a fekvő birtokot mind jövedelmezőbbé kell tenni; alapul a kor tömérék szükségéin, melyeket biztosan csak a fekvőbirtok fedezhet s melyeket éppen ezért könnyebben használhatóvá, kevesebb idő és pénzvesztéssel művelhetővé, s mindenek fölött biztossá és meg nem támadhatóvá kell tenni.

Meg is termé gyümölcsét a jó intézkedés és esélyesen gyakorolt kormányi befolyás, mert ha Erdélyben 1858. novemberétől e mai napig keresztül vitt 500 tagosítást és 1000 közhely és közerdő rendezést vesszük sorba, kiderül, hogy ezeknek háromnegyede az 1868-dik év előtti korra esik.

S mit tettünk mi, az általam is mindig s majd mindenben kárhoztatott absolutisticus kormány intézkedéseivel szemben?

Kárhoztatjuk tetteit, zaklatjuk a korából imitt-amott fenmaradott nemzetünkben általános ismeretű és gyakorlottságu egyét, ha követ, ha főhivatalnok is, s elétoljuk az idegen eredetűt, azt, a ki hajlongás és mindenféle széptevés által az ügyek felületén keresztül sikulva, helyesli s munkálja is a tárgyat és körülményeket nem ismerő rendezők könnyű, alap nélküli, sokszor káros intézkedéseit és terveit.

Hogy láttassunk valamit tenni, láttassunk bölcseseknek és törvénytudóknak, hogy német patens ne kormányozza, zsebében és vagyonában könyökig ne vákáljon, a birtokosoknak és a vezérnemzetnek, hoztuk 1871-ben az 53-dik törvénycikket, hoztuk annak 8-ik fejezetét „birtokrendezési eljárás“ czim alatt; ámde nem határozott meg e törvényben, hogy mely esetek és körülmények közt s mely birtokterület kimutatása mellett engedhető meg a tagosítás, hanem a felhozott törvénycikk 80-ik §-ában megint felhatalmaztuk a minisztert rendeletileg intézkedni a tagosítás és birtokrendezési eljárások keresztülvitele körül.

A Horváth miniszter által 1868 october 12-én kiadott rendeletre új halmozottat s be kell vallanunk, látszik nagyon rajta a május 6-ki 1872-beli kiadványozásnál az igazságügyi minisztetiumban történt személyváltozás s erdélyi gyakorlati férfiak nagy hiánya; akkor, midőn tudni kellett az igazságügyi miniszteriumnak, hogy az erdélyi birtokos osztály és polgárság, a birodalom fennállását biztosító vezérnép, nagy része 1848—49-ben személyileg aligha nem feleztetett, vagyonilag pedig szinte mindenét veszette; midőn tudni kellett, hogy urbéri kárpótlásait úgy kapta, s kapja ki, hogy nagyobb része szinte semmi hasznát sem vehette, nem veheti s alig fedezheti a védelmi harc és rémuralom pusztításai és veszteséi helyreállítására fordított adósságok törlesztését; midőn tudni kellett, hogy ezen birtokosok és polgárok érdekében semmi nemű pénzforrások nem alapítottak, semmi könnyítési eszközök — rendes gondozás és ellenőrzés mellett — bé nem hoztattak, hanem uzsorának, vagyonbizonytalanságnak s rendőri tekintetben minden szabálytalanságnak vannak oda dobva, a mit még elhordozhatlanabbá, sujtólobbá a vasutépítkezési szédelgések és pazarlások s az ebből eredett háromszoros árra hágott munkás hiány pedig még fájdalmasabbá tettek. Ezt 1860-on kezdve a terméketlen évek koronázták; a miniszterium-

nak tudni lehetett, hogy ezen országrészben a szédelgések időszakában a tagosítás és birtokrendezés különböző neve életfenntartási kérdés, hogy ezek keresztülvitelét nemcsak siettetni, de minél kevesebb pénzbe kerülővé és könnyebben eszközölhetővé kell tenni, az államkormányzat első alapelveivel „minden rendelkezés a nép életéből s viszonyai ösmeretéből veendő,“ ellenkezőleg napfényre s követendőül adatá május 6-ki 1872-beli patensében a 4-ik §-t e szavakban: „a tagosítást a földesur, vagy a volt urbéresek bármelyike kérheti s az mindég elrendelendő, ha a tagosítást kívánók birtoka együttvéve a tagosítandó határkerületének legalább egy harmadrészt képezi.“

Legujabb táviratok.

Bécs, jun. 7. Ő Felsége gr. Berg orosz tábornagyot a 70. sz. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki.

Bayonne, jun. 7. Valótlannak mondatik azon hír, hogy a caristák Irunt bevették, mert csak a néhány kilométernyire fekvő Endaloza-hídat foglalták el.

Páris, jun. 7. Gr. Armin ma nyújtja át MacMahonnak új meghitelező iratát. Nagyon valószínű, hogy Algir főkörmányzóvá Chanzy tábornok fog kinevezetni. Mint állítják, Napoleon hg hétfőn fog innen elutazni.

A „Times“ párisi levelezője szerint Thiers megbukása után a 3 nagy éjszakai hatalmasság, közös megegyezéssel elhalasztá az új francia kormány hivatalos elismerését, azonban nem a kormány ellen irányzott határozat, hanem eivi fenntartás gyanánt s annak kimutatása végett, hogy egy új kormányt a francia nemzetgyűlés által kikiáltása nem vonja maga után szükségképp ama kormányt a külföldi hatalmak általi elismertetését. Ezen kívül a létező köztársasági francia kormány még folyvást ideiglenes lévén, a külföldi hatalmak nem voltak felhivatva, hogy elismerjék ama személyt, ki történetesen a souverain nemzetgyűlés delegáltjává választott; s természetes, hogy azok e tekintetben fenntartani óhajják szabadságukat a jövőre nézve. Azonban miután e fenntartás tisztába hozatott, MacMahon tábornagy személyes állásának tekintetéből, az említett hatalmak követői már f hó 1-én kijelenték, hogy ők időközben fel vannak hatalmazva, újra fölvenni a félhivatalos viszonyokat a külügyminiszterrel, addig is mig átnyújtják új meghitelező leveleiket, miután az illető kormányoknál meghitelezett francia követek teljesítendők a diplomáciai szokások által megkivánt értesítési formáságokat.

Berlin, jun. 6. A perzsa sah meglátogató az országgyűlést; Simson elnököt a Nap-rend nagykeresztjével díszíté fel; látogatást tett Bismarck herceg nejeinél, s a birodalmi kancellártól a külügyi hivatalban bucsuzott el.

TÁRCZA.

A bey háza.

— Rajzok a háreméletből. —
(A „Revue des deux Mondes“ után.)
VII.

Hajzata frank modorban volt redzeve és csak egy fehér virággal ékítve, melyet ép az imént szedett le az asztalról. A sötét éjben csupán a csillagok világítottak, csak homályosan lehetett az öböl partjait, a hajókat, a Sipyl csucsát kivenni; a szomszéd falvak mécei és a Sandjak-Kaléci-i fénytorony távolban tündököltek, hasonlóan a láthatáron felbukkanó csillagokhoz. Az erkély alatt sétálokkel telt csónakok eveztek; Elmas megmutatá ezeket a francziának, és azon óhaját nyilvánítá, hogy ők is csónakázzanak egy kissé az öbölben.

„Nem megyünk messze, mondá, de az idő oly kellemes, hogy kár volna azt fel nem használni.“ Kis csipkefátyolt vetett fejére, burnuszába burkolódzott, így európai módra öltözve, arcát köpenyével takarta, nem kellett félnie, hogy figyelmet kelt.

Maimbert elhívta inasát és megparancsolá neki hogy készítse ki csónakát. A cadina kedvesével a csónak háttérben foglalt helyet, és elhagyták a gátat. A tenger csendes volt, sima tükör egy habocska sem zavará; az evezők csapásai villányos szikrákat szórtak rajta. Smyrna városát egész terjében láhták a tenger felől, a mint a homályban házainak ezzer meg ezer méce által be volt világítva, mögötte pedig a Pagus-hegy sötét ormait emelte égfelé. A görög kávéházak, melyeket kibotosnak neveznek, s csölöpökre vannak építve a part közelében, a várost fényes öv alakjában vették körül. Ezen kávéházakban olasz zenekarok opera részleteket játszottak, melyeknek zajos dallamai a távol által lágyítva hangzottak a sétáló fülébe. Egy bárka koszorúkkal és velencei lámpákkal díszítve haladt végig a vizen: egy raj fiatal loventiai nő, szülei és ba-

Philadelphióból távirják, az Egyesült-Államok csapatjai mult vasárnap Clear Lasse közelében körülvették Jack kapitányt, a modok indiánok főnökét, ki két harcos, 5 nő s 7 gyermekkel megadta magát, s ekép a modok indiánokkal harcz be van végezve.

Kolozsvár képviselőinek közgyűlése jun. 7-én.

(A. F.) Főispán ő mlga d. u. 4 órá tájt az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv felolvastatik s hitelesítettik.

A m. kir. földmívelési miniszter leirata, mely egy leküldött szabályrendeletet (a halászat ügyében) ajánlj a közgyűlés figyelmébe. A képviselőt azt 400 példányban kinyomatni határozza, de Simon Elek indítványára csak kivonatban.

Az igazoló választmány betérjeszi a közgyűlés elé megerősítés végett a legtöbb adót fizető 53 egyén névsorát s ezzel kapcsolatban olvastatik Maizner János egyetemi tanár beadványa ki kéri felvételét a legtöbb adófizető névsorába. E kérelem jogossága ellen szól egyfelől a felszólalás elkészése miatt is a képviselő tekintettel arra, hogy kérelmező a kevesebb adót fizetők közé tartozik, azt hosszabb tanácskozás után elejti. Hevesebb vitatkozást szült azon kérdés eldöntése: hogy törvényes eljárás követett-e az igazoló bizottmány a névsor megállapításában. Dr. Haller Károly szerint nem, mert a bizottmány egészen új névsort állított egybe, holott szerinte csak az 1872. alapon a halászat és lemondás által támadt hézagokat kell vala a régi névsorban kiegészíteni. Id. gr. Bethlen János e tekintetben hivatkozik a képviselő korábbi határozatára, mely az igazoló választmányt az 1872-ik évi adófizetési alapon új névsor egybeállítását teszi feladatává. Hasonló értelemben szól Simon Elek; a közgyűlés nagyrésze e nézetet osztja. Dr. Fischer, Dr. Haller és Filep István ellenkező nézetben vannak. Dr. Fischer pártolja Maizner kérelmét s ő is mint kiesett virilis oly indítványt terjeszt elé, mely az új névsor elvetésével a réginek 8 napok alatti kiegészítését határozza el.

Gr. Bethlen János tisztázza az ügyet s rendes mederbe vezeti vissza a vitatkozást. Szerinte nem indítvány elfogadása, hanem csupán a benyújtott névsor el vagy el nem fogadása lehet első kérdés a képviselő előtt. Simon Elek s mások is így nyilatkoznak a főispán ő méltósága felteszi a kérdést: Elfogadjá-e a képviselőt alapul a virilisek benyújtott névsorát vagy sem? Igennel szavaztak 27-én; Szász Gerő nem élt szavazati jogával; így a névsor elfogadtatott.

Ezen határozat után felmerült, ha valjon e névsor felküldessék-e a belügyminiszteriumhoz most, vagy pedig csak a szervezés keresztül vitele után? Dr. Haller a felküldés mellett van Hintz Györgygyel együtt, míg Simon Elek s mások ellenzik; szavazásra kerülén a dolog, 18-an igennel, 18-an nemmel szavaztak. Elnök szavazatával dönt, s így felküldése elhatározatik azon megjegyzéssel, hogy ez még a jegyzőkönyv hitelesítése előtt történjék meg.

ránóikkal, volt rajta; a bárkán zongora is volt és a szép smyrnioták azzal mulattak, hogy a vizen zenét csaptak. A zongora hangjai, a mint a csendes tengeren elhangzottak, gyengéd benyomást gyakoroltak, sokkal megkapóbbat, mint a zenekarok zavart zajgása: — a fehérbe öltözött fiatal leánykák csoportja, megvilágítva sok színű lámpák által, kellemesen felékkentette a nyugodt képet, melyet az öből nyújtott.

A bárka, követve a csónakok egész rajától, Maimbert csónaka felé tartott. Ez a veszélyes szomszédságot kiakarván kerülni, megparancsolá a szolgáknak, hogy tartson a part felé. A mint oda közelkedtek, egy nyolcz evezős bárka érte őket utól; elég közel voltak a kivilágított kibotoshoz, hogy a mellettük gyorsan elhaladó bárkában levő, s rabnóitól környezett török hölgyet felismerhessék.

„Ez Nedjibe!“ — mondá Elmas és gyorsan elfeledé arczát.

A bey első nejét fel lehetett ismerni feltűnő öltözetéről; bokréttákkal díszített selyemszoknyát viselt, mely a város ahremi köreiben nagy feltűnést keltett. A mellette elhaladó szerelmesekeket figyelembe sem látva szót venni s ezek hizelegettek maguknak, hogy nem vették észre.

Midőn Elmas s a fiatal francia visszatértek, a pitvarban a vén Nazit alva találták. Az idő már későre járt. A fiatal hölgy magára vette ragyogó selyem szoknyáját, beburkolódzott a nagy tsárba és elbucsozott kedvesétől. Ez elkísérte az ajtóig, onné nézve a két nő után, ki a rosszul világított utca homályában eltűnedezt. De a helyett, hogy visszatért volna lakába, észrevétlenül követte őket egész Nazilakásáig; azutnn magányos utazónak át, hol léteje a közevén viszhangoztak, haza ment, elmerengve a bey nejeinek sajátságos okoskodásán s kérdezvén magától, hogy vajh hány ily „kegyelem napra“ ébred meg?

Kieur Sára ezen események után néhány nap múlva Nedjibehez jött. Nem csupán azon vágy vezette őt a rózsaházba, hogy megtudja mi történt; ő gyakorlati asszony volt és üzletéről soha-

Főispán most felhívja a képviselőt figyelmét egy fölötté fontos ügyre: Ugyanis a magyar királyi kincstári jogigazgatóság keresettel perbe idézi július 14-re Postre a város id. polgármesterét a város ügyében, mert Tamási követelését a postavétel ügyében a város által hiszi kielégíthetőnek.

Felkéréti Simon Elek, mint ki ez ügyet behatóan ismeri, e kényes ügybeni segély nyújtására. A felkért hallgatással bejegyzik.

Több apróbb ügy elintézése után a gyűlés véget ért 1/4 7-re.

Egy püspöki látogatás eredményei.

Mikó-Ujfaluból írják:

Az erdélyi egyházmegye egyik legszegényebb egyházközsége Mikó-Ujfalú. — Lakóai telepítvényesek, s minthogy a kezelők alatt lévő föld kegyerők harmadát sem termi meg, évszakonként az országban szétbarangolnak s ablakozásból tengetik magukat és családjaikat. Ezen egyházközség az 1872 év elején nagyon szánandó állapotban volt, temploma roskadozó felben; a torony, melynek keresztje szomorúan jobb felé hajtotta fejét, fedelestől együtt nem volt magasabb a templomnál, melyől fenyegető hasadás választotta el. — Bent a templomban is, hol a berodhatt boltozati gerendák és repedezett falak ijeszítőleg hatotak a belépőkre, minden ronda, nedves, s csaknem használhatatlan vala. Azonban eljött ide is valahára a várva várt nap, melyet „az ur készített számunkra.“ Május 23-kán megjelent kegyelmes főpásztorunk, nazymoltóságú Fogarasy Mihály püspök ő excoellentija, s miután a bérmálás szentségét a hívek között, ünnepléses istentiszteletet végezve, kiszolgáltatta, s egy a hívek szívében még sokáig fennmaradó népszerű oltárbeszédet tartott, mindent atyai gondossággal megtekintve, a szerény plébánia-lakba tért, hol a papság és nép előtt kinyilvánítá, hogy még ezen év folytán részint a vallás alából, részint pedig saját magán pénztárából a templom kijavítását és a torony felemeltetését eszközölné.

A püspöki szó egy év alatt fényesen be van váltva, a templom előbbi rondaságából ki van emelve; a torony pedig 4 1/2 ölnyel magasabban; csinos bádög fedelén és keresztjén a nap többszörösen megtörve messze hirdeti ma Isten dicsőségét és nagyméltóságú püspökünk nagyelkűségét. Az egész építmény és javítás került 2704 o. é. frtba, ebből 2104 utalványoztatott a vallásalából; a 600 frtot pedig kegyelmes püspökünk két uttal saját magánpénztárából ajándékozta.

Ez az egyik eredménye a most esztendei püspöki látogatásnak. — De van e látogatásnak még egy más öröndetes következménye is. Ugyan is a hívek közt, kik más vallásfelekezetek közé beékelve, s övéiktől majdnem elszigetelve valának — a gyászos vallási indifferentismus annyira elharapódzott vala, hogy minden komolyabb megfontolás nélkül csupán szeszélyből vagy csekély anyagi érdekéből elhagyták vallásukat s a többség általi erősbekhez szegődtek. Azonban kegyelmes

sem feledkezett meg; magával hozta leányát, ki egy csomag kelmét hozott. A kis zsidónő lerakta portékáját a szőnyegre és szerényen visszavonult a cselédszobába.

Nedjibe mély buskomorság martaléka látszott lenni. A narghile szára ott hevert a pamtagon, míg a tombeki az égő szénnel megrakott tűzhelyen lassan elfogyott. Kieur Sára köszöntését nem viszonozta, és látszott őt észrevenni. A divatársonnó megfogta kezét, és tudakozódott szomorúsága oka után.

„Ah! Kieur Sára, válaszolá a cadina, én a legboldogtalanabb nő vagyok a világon, ez az Elmas még a sirba visz. Ép akkor fegyverzett le, ép akkor tett engem tehetetlenné, mikor legerősebbnek hittem magam. A bey őt nem szereti, és mégis úgy megtudta zavarni férje fejét, hogy ez engem vádol, mért okozok annyit zavart a házban?“

„Ne sirj, Nedjibe. Hanem, a könyvek megvörösítik szép szemeidet, vigyázz, hogy álmodat ne veszítsd és oly soványnya ne vāj, mint ez a rut Elmas. Vigasztalásodra hozok oly francia kelméket, melyeket még itt senki sem viselt.“

„Máson jár az én eszem, mint a te kelméiden, férjem dühös és nem fog nekem pénzt adni, hogy kifizethesselek.“

„Mért nem mondd el hát neki, a mit Elmasról tudsz.“

„Mondhatom-e ezt neki? A te nevedet is megkellene említenem, már pedig ő a saraf átkozott eseménye óta még híredet sem akarja hallani. Azután félek Elmas gonosz szemeitől és boszorkányságától. Azon gondolat, hogy esmet úgy álljak előtte, mint a minap, rémületbe ejt. Nézd csak, hogy bánt el velem.“

A cadina felemelte ruháját. Elmas ujjai e vastag kar puha husán két nyomokat hagytak. A zsidónő száraz kezével végigsimogatta a cadina karját. — Mily kegyesség! — mondá; ily szép kart csak vadállat sérthet, Elmas bizonyára irigy volt. Irigysége, hogy ha ezen szép kelméket rajta látja, sir-
viszi. Nem Németországból váioik ezen kelmék,

főpásztorunk látogatása után többé egyetlen egy áttérés sem történt, hanem igenis 20-án tértek meg a katolikus egyház kebelébe s az előbbi hit-hidőgséget és hitbeli gyavaságot, hitbuzgóságot, bátorságot váltotta fel, a hitnek szent lángja felelédtt az emberek szívében s napról-napra életre valóbb sarjakat hajtt.

A deési műkedvelő társaság pünköst 2-od napján Szigligeti „Szerlem és örökség“ vigjátékával részben kellemes estét szerzett a meglehető számmal egybegyűlt közönségnek azért mondom, hogy részben, mivel egy pár szereplőnek, kedves megjelenése elodázta azon kellemetlen benyomást, melyet csak is a szerepek kiosztása vagy is az egyének megválasztása körül nyilvánult tapintatlanságnak akarom tulajdonítani, mivel pedig nem czélom a coulisák megé rejtett egyéni érdekeket szellőztetni, tehát csakis az előadásra szorítkozom.

Báthori (Losonczy) játékból látszott, hogy a szereptudáson (?) kívül, még igen sok kellék szükséges, hogy annak a mit alakítani akar, meg is felelhessen, valóban a meglehetősen sikerült „Három kalap“ Szilvesterje, most nagyon is veterán tábornok lett. Jól tenné, ha követné Hayden hercegi tanítványa példáját.

Gerőfi őrnagy (Veress) a tábornok hajdan fegyvertársa, illő társa, azon külömbözéssel, hogy ez még nagyon fiatal, no de idővel felviheti ő is tábornoksáig, hanem még is előnyösebb lenne, ha nyugalomba menne.

Flora (Krémér Katalin) az est tündére kivivta magának a koszort — a közönség általános elismerését és tetszését, mert kedves megjelenésével elfeledtette a tábornok és fegyvertársa veteránóságait. Örömmel tapasztaljuk e kedves gyermek haladását, látszott, hogy szerepét nem csak meg, hanem be is tanulta, szerepében különösön Árpád iránti önfeláldozó szerelmet, ama kedves pajányságot, csintalanossággal párosult naivságot — a tábornokkal szembe nemes terve kivitele percében az elhatározottságot, végre a bánatot — nemes terveit füstbe menni látva — annyira sikerülten oly természetesen adta vissza — annyira átértette és felfogta szerepét, hogy eltekintve mozdulataiban néha néha eléforduló keresettséget — kevés kívánni valót hagy fenn játéka.

Zarandiné (Telegdi Frusina) kicsi szerepének teljesen megfelelt.

Árpádnak (Brassai) játékát az első és második felvonásban kevésbé lehet sikerültenek mondani, mert kedvese — Flora — irányában, modora és mozdulatai nem árulták el kellőg azon tiszta vonalmat, melynek kifolyása nemes lemondás vala azon örökségre nézve, mely részébe jutandó vala; kevésbé jellegzte azon rokonszenvet, melynek tárgyával szembe oly áldozatot akar hozni, míg a második felvonásban az elkényesztetett, legkisebb szellőtől is féltő, idegen szokás és nyelveket majmoló ifjut meglehető sikerrel alakította, s mint ilyennek mozdulatai hangsúlyozása igen jól voltak alkalmazva.

A tábornok legénye (Asztalos) volt az, ki-

mint Fatma-Hanem és Szelime-Haneméi; ezek valóságos lyoni selyemkelmék; a pénz nem kell mindjárt megadnod, későbbben is megfizetheted azt.

Kibontotta a csomagot. Bánatot feledve hámulgató Nedjibe a ragyogó selymet; egy darab piros selyem csirga és kék csikokkal a csodálat felkiáltását csikára ki tőle; de csakhamar visszahanyaltott pamlagára és elrejté fejét annak vákuosai közt. „Vidd el portékádat, mondá, nem veszek belőle semmit Nincs nyugtom e földön, mig ezt az átkozott giarnót élve kell látnom.“

Kieur Sára nem ment el; néhány percznyi csend után a cadina fölemelé fejét és rábámult. „Mit csinálsz, nem mondtam, hogy nincs rád többé szükségem.“

„A vén Kieur Sára szükségem van még, Nedjibe-Hanem. Vedd meg ezt a piros selymet, és én mondom módot, hogy kinaidtól megszabadulj.“ Nedjibe vonakodott eleinte; de gyermekes kíváncsisága győzött és végül megvette a kelmét a nélkül, hogy alkudozott volna. Az alku meglevén kötvé, megparancsolá a zsidónőnek, hogy mondja el azt a gondolatát. Kieur Sára néhány szót sugott fülébe.

„A dolog veszélylyel jár, mondá Nedjibe néhány percznyi mély hallgatás után. Kibizosit arról, hogy nem fogsz elárulni?“

„Érdekem És nem-e adtam, azóta, hogy ismeresz, elég bizonyítékát annak, hogy bennem megbízható.“

„A mit te tanácsolsz, az oly tett, mely az itélet napján súlyosan nyomná lelkiismeretem.“

„Látod, Nedjibe-Hanem, én csak egy szegény zsidó asszony vagyok; de megfordultam a világban, és müzülmanok közt éltem. Nem egy szultán élt már azon móddal, melyet én tanácslok, és a fetvah-k, a hitmagyarázók, tetteiket jóváhagyták. És nem-e montad magud is, hogy ezen nő inkább nevezhető giarnak, mint müzülman nőnek.“

A tanácskozás egy óránál tovább tartott Mikor Kieur-Sára a háremet elhagyta, minden portékáján már tudott; 50 arany volt neki igérve azon

nek élénk játéka a közönségre igen kedélyesen hatott, mert ez alkalommal szapora beszédje is inkább egyeztethető volt a vén kitanult huszár szerepehez.

Rendező Pánczél János most is bebizonyítja, hogy a társulat érdekébe tett áldozatkészsége — mos is megtermé gyümölcsét. —

Arisztides.

Nyilvános számadás *)

a kolozsvári és maros-vásárhelyi árvaházak javára sajtó alá rendezett „Részvét-Album“ bevételéről és kiadásairól.

I. Bevételek.

1. 410 előfizetőtől jött per 1 ft 50 kr. 615 ft —
2. Felülfizetésekből jött 29 ft 30 kr.
Összesen: 644 ft 30 kr.

II. Kiadások.

a) Nyomdai költség szerződés szerint 315 ft — kr.

b) Szerkesztők költsége: levelezések, előfizetési felhívások s példányok szétküldése számlák és postai vévények szerint 37 ft 35 kr.

Összesen: 352 ft 35 kr.

644 ft 30 kr.

352 ft 35 kr.

Marad tiszta jövedelem 291 ft 95 kr.

I. A „Részvét-Album“ nyomtatott 600 pl.

II. Kiadott ebből

1. 38 íróknak t. p. 38 pl.

2. Hírlapoknak és 18 gyűjtőknek 31 pl.

3. 410 előfizetőnek küldetett 410 pl.

Összesen 489 pl. 489 pl.

Meglevő példányok száma: 111 pl. ezekből elismervény szerint Steinnál elhelyeztetett 60 pl.

Demjén Lászlónál elhelyeztetett 51 pl.

Összesen 111 pl.

T. cz. Felülfizetők névsora: Koródi Józsefné 1 ft. Özv. gr. Teleki Miksáné 3 ft 50. Horváth Bertalan 50 kr. Alberti Mihály 50 kr. Szántó Péter 20 kr. Buzás Mihály 50 kr. Bors Istvánné 1 ft. Klein Frigyesné 1 ft 50 kr. Ítstz. Keserü Mózes 50 kr. dr. Czifra Ferencz 50 kr. dr. Matsik Béla 3 ft 50 kr. dr. Meisner Jánosné 1 ft. b. Bornemisza Ignáczné 3 ft 50 kr. özv. Gerendi Miklósné 3 ft 50 kr. Horváth Kálmánné 1 ft 50 kr. Sziklai Mária 50 kr. Váradi Mária 2 ft. gr. Csáky Ilona 50 kr. Kachovitsné Fanni 50 kr. Zsigmond Dezsőné 50 kr. dr. Kolozsvári Sándor 10 kr. Csizsar Samuné 50 kr. Lónhárd Ferencz 50 kr. Krain Adél 50 kr. Langer János 1 ft. Összesen 29 forint 30 krajczár.

I. A 291 ft. 95 kr. tiszta jövedelemből a m.-vásárhelyi árvaháznak jut 100 ft.

*) Tisztelettel kérjük az érdeklődési lapok t. szerkesztőseit a közleményekért.

M. G. H. B.

esetre, ha az általa tanácsolt terv sikerül. Ezek után nem is csoda, ha az a nyomorult viskó a zsidó negyed egy felreosó zugában, melyben Kieur-Sára lakott, dus kincseket rejtett.

A most elmondandó események megértése végett szükséges, hogy leírjuk részletesebben a rózsaház belsejét. A rózsaház bár kívülről elég magas volt, mégis csak földszintes ház volt. A bey termei és azon lakosztályok, melyek az idegen előtt is nyitva állottak, a ház balszárnyán voltak; a ház többi részei a hárem által voltak elfoglalva. — Elmas a jobb szárnyon lakott; lakosztálya három szobából állott, egy nagyobb teremből egy kisebb szobából, mely hálószobája, étterme és boudoirja volt s egy nagy cselédszobából. Körülbelül ilyen volt Nedjibe lakosztálya is, mely a hárem tulsó végén volt a ház balszárnya közelében; egy hosszú folyosó, melyről a kertbe lehetett látni; terült el semleges terület gyanánt a két végtéltársuló lakosztálya közt. Ezen folyosón szokták az idegen háremhölgyek látogatását fogadni; itt szokta Nedjibe a nap egy részét tölteni.

Elmas, ki a tóparton álló kis templomot választotta tartózkodási helyül, lemondott a tornácra való jogáról és csak akkor fordult meg abban, ha a kertbe akart menni.

A zsidónő látogatási utáni napon Elmas, ki igen korán kelt, egy órával napkelte után lakosztályából kilépett. A tornácra Nedjibét találta, ki rabnői környezetében varrással foglalkozott. A két nő utolsó vitájuk óta nem szólt egymáshoz. Elmas nem méltatá társnőjét semmi figyelemre, végig haladt szó nélkül a tornácra és a kioszkba ment. Néhány percnyi szünet mulva egy rabnő jött a tornácba, egy tálcára egy üres csészét tett és a konyhába ment, hogy onnét a kávé, a mit urnője reggelre inni szokott, elhozza. Nedjibe szólanul felkelt, a csészébe egy kis fehér port hintett és visszatért előbbi helyére. Török szokás szerint a kávé két rabnő szokta feltalálni, az egyik a csészét hozza, a másik az urnő jelenlétében a kávéval a csészébe tölti; Elmas e szokást nem tar-

A kolozsvári árvaház számára marad: 191 ft 95 kr.

II. A 111 megmaradt példányból a m.-vásárhelyi árvaháznak jut 50 pld.

A kolozsvári árvaház számára marad 61 példány.

Ezzel egyidejűleg köszönetet mondunk azon t. íróknak kik szellemi munkásságokkal jelen vállalatunkat támogatni szivesek voltak; valamint t. gyűjtők- és felülfizetőiknek s mindazoknak, kik anyagi és szellemi pártolásukkal a kitűzött cél elérését lehetségessé tették.

Hory Béla. Moldován Gergely.

ÚJDONSÁGOK.

Kolozsvár, június 9.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék.**

— **A képviselőház június 7. délelőn rövid ülést tartott, melyben bemutatott a központi bizottmány jelentése a határvidéki törvényjavaslatokról, melyek szerdára tüzetek ki tárgyalásra. A jövő héten így a ház „teljes erővel“ megkezdí tárgyalásait.**

— **Erd. püspök Fogarassy Mihály** ő exolentája egyházmegyéje papságához bocsátott legújabb körlevelében hathatós szavakkal inti és buzdítja a lelkipásztorokat, a legfontosabb teendőik egyikének, az iskolai hitelnevelésnek, buzgó és lelkiismeretes teljesítésére. Atalában papsága lelkére köti az iskola és a tanuló ifjúság ügyét, s különösen e háromra hívja fel a lelkipásztorok figyelmét és örkődösét, hogy mint igazgatók gyakran látogassák az iskolákat, hogy a keresztény oktatást pontosan teljesítsék, és hogy mint az iskolatanács elnökei, a népnevelés ügyét szóval és példával előmozdítani igyekezzenek.

— **Orbán Baláznak** „Székelyföld“ című monográfiájának 6-ik kötete nemsokára kikerül a sajtó alól, s július hóban már szétküldhető lesz. Az érdekes mű előfizetés útján még megszerzhető a szerzőnél, Pesten, Ióvész-utca 6. sz. Az eddig megjelent kötetek pedig a könyvkereskedésekben kaphatók.

— **A polgári iskola** átiratot intézett a képviselőházhoz, hogy egy vagy két tanár felkúldését a bécsi világkiállításra a közpénztárból bizonyos összeg megszavazása által lehetővé tegye. A képviselő ebből kiindulva, a polgári iskola részére szombati ülésében egy tanár költségére 200 ftot szavazott meg; egyszersmind a vallás s a közoktatásiügyi minisztert egy folyamódással fogja megkeresni, melyben valamelyik tanári alapról segílyt kér, a felküldendő tanítók költségeinek fedezésére.

— **Nyári mulatság.** A kolozsvári dalkör működő tagjai által rendezendő kirándulás szép idő esetére június 12-én Urnapján fog megtartatni. A sorrend következő: Reggeli 5 órakor összejövetel a dalkör helyiségében, 5 és fél órakor kivonulás az egylet lobogója alatt k.-monostor utczán át a

totta szem előtt A rabnő viszsza jött, beleöntette a kávéval a csészébe, anélkül hogy az igen fehér és finom port, mely benne volt, észrevette volna, azután lement urnőjéhez. Ez a kávé, roszzat nem sejtve, megitta; Nedjibe távolról nézte első kísérlete eredményét és elégűlten mezt lakosztályába.

Bármit mondott is a zsidónő, a merénylet, mit a bey nevének tanácsolt, a müzülman vallásban nincs megegyedve; de a haremekben, mint mindenütt, hol egymásra féltékeny nők vannak, a mérég gyakorta használt eszköz az alkalmatlan vetélytársnőtől való szabadulásra. Kieur Sára mérge a mirenyhez hasonló vegyület volt, csakhogy hatása nem oly erőszakos, és rejtettebb. Nedjibe társnője reggelijébe mindennap hintett belőle egy kis adagot; ez néhány nap mulva rosszul kezdé magát érezni, étvágyát elveszté, de kávéját reggelenként megitta, mint eddig. A hét vége felé gyomorgörcs és hányás vett rajta erőt. Nővére, ki betegsége óta mindennap ellátogatott hozzá, egy frank orvost akart hivatni; de Djemil, bár mennyire is szokta eddig a kormányzó nevének nézetét tiszteletben tartani, ezuttal erőlyesen ellentmondott. Egy vén szomszédnő birt arra szabadalmat, hogy a hívők haremének, melyekben a hitetlen orvosokat nem akarták tűrni, Aeskulapja legyen; Djemil ezt hivatá. A vén asszony kijelenté, hogy Elmas baja nem természetes betegségből ered, hanem a gonosz szellemek ármányainak tulajdonítandó; megígéré, hogy estére csalhatatlan gyógyszert fog hozni. Hozott is este egy papírkát, melyre egy mollah pár korán-verset írt; ezt egy pohár vízbe mártotta, míg a tinta szétolvadt, ezt aztán Elmasnak adta, hogy igya meg. A körülálló cadinák nem kételkedtek, hogy ezen víz csodahatást tesz. Elmas kedvükért engedelmessé lett a vén kuruzslónak. A csodaszer természetesen nem fogott rajta. A jámbor hívők erre azt mondkák, hogy az másképp nem is lehet, hisz mindenki tudja, hogy a beteg mily hitetlen.

(Foly. köv.)

k.-monostori erdőben levő Szt.-János kuthoz. 8 órakor közös reggeli a szabadban. Reggeli után az e célra kismélet téren különféle társas multságok rendezése. Délután 2 órakor ebéd. Ennek befejeztével érdekes meglepetések. 6 órakor dalestély. 8 órakor sorakozás és visszavonulás.

— **Hirtelen haláleset.** Ürmösi Boldizsár Ferencz a helybeli telekkönyvi hivatal igazgatója, szombaton d. u. 4 óra tájt, a hivatal helyiségében váratlanul megszűnt élni. Temetése ma lesz. Béke poraira!

— **A vasárnapi ros s hüvös időjárás** miatt a játékony czelu dalestély bizonytalan időre elhalasztatott.

— **Szerencsétlen eset.** Szombaton d. u. egy vízbefúási eset fordult elő városunkban. Egy kocsis itatni vitt több lovat a n. Kagerbauer-féle malom mellett a Nagy-Szamosba, de szerencsétlenségére, mert a lovak rakoncátlanoknál kezdtek s ő hirtelen a vízbe esett. Az egyik ló, mint szemtanu állítja a vízben álló kocsisat úgy találta megrugni, hogy az eszméletét veszítve a meglehetősen mély vízbe hanyatlott s belefullt. Vasárnap egész nap keresték, halászatuk mindenfelé a vízben, de nem sikerült még tetemét feltalálni.

— **A kül-középutezai** tízed lakói folyamodtak a képviselőház eladás végett elvett régi vizipuskáiknak, mely sajátjuk, visszaadásra végett. Tekintve azt, hogy a rendszeres tüzoltás mellett csak javára szolgál a város közbiztonságának, ha minél több tüzoltó szere van rendelkezésére a közönségnek, a képviselő egy korábbi határozatával szemben a kérelmet teljesíteni határozta s az eladást fellüggeszti, habár egy vizipuska már 400 forintot eladatott.

— **Dunapentelén Fehérmegyében** f. év június hó 1-én új távirda állomás nyitottat korlátozott napi szolgálattal. A ráczalmási állomás pedig egyidejűleg bezárattott.

— **Néhai dr. Balogh Pálnak** 40-50 ezer kötetes könyvtárát, melyet br. Eötvös az egyetem számára vett meg, dr. Márki József már katalozba vette, e könyvtár kivált képeskönyvekben nagyon gazdag.

— **A sajtó Indiában.** Indiában jelenleg összesen 730 lap és folyóirat jelenik meg. — A Bengáiban nyomtatott 23 angol nyelvű lap közül 8-at (ebben egy napilapot) benschülöttek adnak ki. E század elején alig volt 5 angol lap. A sajtó hatalma tulterjed az előfizetők körén, mert sokan olvasni nem tudván, több helyütt valaki felolvassa a hallgatóknak a cikket s így a hírek igen gyorsan terjednek.

— **A kolozsvári pinczér** és kávéházi személyzet beteg ápoló és temetkezési egylet ki-mutatása 1872-ik évről. Bevétele: 1871 áthozat 591 ft 36 kr. 1872. illeték bevétele 237 ft 80 kr. 34 tagsági könyv 6 ft 80 kr. Évi kamat 37 ft 54 kr. Bizonyítványokért 1 ft 20 kr. Összesen: 874 ft 70 kr. Kiadás: 1872 Gyógyítási költség 46 ft 22 kr 1872. illeték felhajtás 12 ft. 1873. átvitel 816 ft 48 kr. Összesen: 874 ft 70 kr.

Nagy Ferencz és Dautlich József,
számadás vizsgálók.

Tauffer János,
elnök.

Walter Károly,
pénztárnok.

— **Egy Riedl János** nevű katona-szökevény Pesten, a mézáróutczei 8 sz. ház második emeletéről „Lebe wohl du liebe Mutter“ kiáltással az udvarba leugrott s élve, de összezúzva szállíták a korházba.

— **Kimutatás** az iparos kölcsön-pénztár május havi forgalmáról. Bevétele. 1. Aprilis haváról áthozatal 1965 ft 29 kr. 2. 15 tagtól iktatás és könyv díj 7 ft 50 kr. 3. Betételekben 23 539 ft 97 kr. 4. Váltók utáni visszafizetésekben 76.288 ft. 5. 6% kamatban 1586 ft 50 kr. 6. 2% feldíjban 530 ft 94 kr. 7. Kamat hátralékban 60 kr. 8. Bélyeg díjban 80 ft 65 kr. Összesen 103999 ft 45 kr. Kiadás. 1. A tagoknak visszafizetődött 21365 ft 99 kr. 2. 378 izben kölcsön 79323 ft. 3. Bélyegzett úrlapra 80 ft 65 kr. 4. Irodai szükségletre 62 ft 75 kr. 5. Szervezésre 60 ft 6. Irodai személyzet díjában 117 ft. 7. Kölcsön kamatba 310 ft 34 kr. 8. Pénztár maradék egyenleg 2679 ft 72 kr. Összesen 103999 ft 45 kr. Május havi forgalom tessen 205319 ft 18 kr. Kolozsvárt, május 31-én 1873 **Krémer Ferencz,** elnök. **Tömösvári Miklós,** könyvvezető. **Mamicza János** pénztárnok.

— **Megjelent és beküldetett:** „A székely-udvarhelyi collegium történelme“ Azon collegium 1873. május 22-én tartott kétszázados emlékünnepe összeállította Kis Ferencz, most azon collegiumban az egyetem, honi és ker. egyházi történelem reades tanára. Székely-Udvarhelyt 1873.

— **Új lap** Dr. Kovács Imre felelős szerkesztése mellett csak most indult meg Budapesten „Füredi lapok“ fürdőszeti heti közlöny a hazai gyógyhelyek érdekeinek előmozdítására. A lap tartalma kizárólag a hazai fürdők ismertetésére van szánva, így válogatos hézagot pótol a hírlaprodalom terén. Előfizetési ára a fürdő idejére 4 ft.

— **A décsi takarékpénztár** folyó év június hó 15-én d. u. 3 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést fog tartani. Tárgyak: A f.

év mártius 18-kán tartott közgyűlési meghagyás folytán a választmány javaslatai. 1. A kibocsátandó új részvények. 2. Az alapszabályok módosítására vonatkozólag. Deés, 1873 május hó 15-én. Az igazgatóság.

— **Necrolog.** Ürmösi Boldizsár Ferencz né született Szijártó Ceczilia; mostoha leányai: Ilona, Pirocska, fia: Vincze és Ferencz, maguk és rokonaik nevében fájdalomtól dult kebellet jelentik a forrón szeretett férj, feledhellen édes atya **Ürmösi Boldizsár Ferencz,** erd. kir. telekkönyvi igazgatójának folyó hó 7-én d. u. órakor életének 57-dik évében szélhűdés következtében történt hirtelen gyászos elhunytát. Kidölt a család egyedüli védoszlopa, mely hivatalva volt szeretett övéinek nemtője lenni. Kimerhellen a fájó érzés, mit vestsztsége okozott, mert villámgyorsasággal következett be végperce oly drága életnek, mit megmenteni földi hatalomnak nem adatott. Vigasztalhatlan a család szentélybe belépett leverő fájdalom, mert ravatala felett hulló könnyek nem lehetnek jelképei azon hátaltes szeretetnek, mit oly jó atya érdemlett, ki gyermekei jóléte s boldogítása előmozdítására egész létét fáradhatlan szorgalommal betölté. Családjában örködni fog a hála és kegyteljes szeretet, mely emléket megőrzendi, mert a szív fájdalom nehéz gyöngyei — a könnyek — elég vigaszt nem nyujtanak. A boldogult munkásteljes földi pályáját hazája iránti fáradhatlan tetterő, hivatali és polgári cselekvési körének lelkes és ernyedetlen kitartással párosult betöltése, és a közjólét előmozdítására irányított működése jellemző. Annál mélyebb a fájdalom, mivel épen hivatalos teendőinek intézése közepette érte el az ő földi létezésének határt vető végperce, mely övét még gyászba borítá, s mindazokat, kik vezetése alatt szilárd lelkületét, emberbaráti szeretetét, minden jó és nemesért buzgolkodó tetterjét ismerték — lesújtott. Földi részei f. hó 9-kén délutáni 5 órakor fognak szentegyházutczai lakásáról rövid ima után a közös sirkertbe elhelyeztetni. Kolozsvárt, 1873 június 7-n. Béke poraira.

(Necrolog.) Tauffer Károly, kereskedő és neje Hints Teréz, magok s gyermekeik: Emil, m. kir. országos feigintézeti igazgató, neje Török Ilka s gyermekeik; Mari, férje Velits Ödön s gyermekei; Károly, okleveles gyógyszerész; Vilmos, orvos-növendék; Jenő és számos rokonaik nevében a fájdalom bánatos érzetében jelentik forrón szeretett leányuk, az illetők kedves testvérének **Tauffer Ida,** rövid életének 20-dik évében, f. hó 6-án éjjeli 11 órakor hosszas szenvedés következtében történt csendes kimúltát. A nagy szeretettel karolt, hűséggel gondozott kedves virág ifju életét belső baj keseríté, mig kortársai reménytel ményhez füzve élvezték a gyorsan eltűnő, soha vissza nem térő ifjukor napjait, addig ő nélkülözve a lelket éltető vidorságot, hervadni látta lelkének leveleit, mig maga is szenvedő virágként elhervadt. Tiszta, a világ szenyétől érintetlen lelke elköltözött a jobblét ama hazájába, a hol „örökké boldogok a tiszta szívűek“, e hitben megnyugodva bocsáják el a szeretet áldásaival a kedves virágot azok, kik hervadását meg nem akadályozhatták. Béke legyen poraival! Hílt tetemei f. hó 8-án d. u. 5 órakor fognak a sétatér-utczai Fremdel-féle háztól, felettök tartandó rövid ima után, a családi sirkertbe szállítatni. Kolozsvárt, 1873. június 7-dikén.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között, mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyorsutazása 1873. márcz. 27-től elkezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden nap indulva d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órakor indulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen menetben kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 órakor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csakhogy ezen meneteknél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczre a vasutal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyász-szal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 ft, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupeba 3 ft — hátulsó coupeba 2 ft 60 kr. tulsuly 2 $\frac{1}{2}$ kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 ft, tulsuly 1 kr. fon-tonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferencz szállodájában.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jun. 7-ről. 1873 5% metaliques 67.80. nemzeti kölcsön 72.30. 1860-diki államkölcsön 99.50. Bankrészvények 976. —. Hitelrészvények 276. —. London 111. —. Ezüst 110.75. Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 8.85.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 76. —. Temesi 73. —. Erdélyi 73.50. Horv. Szlavon. —. —.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

